

Honma „Kunzan” Junji élete

Honma Junji, aki *Kunzan* írói nevet használta, a *Meiji*-kor 37. évében, 1904. április 16-án született a mai *Sakata* városában, *Yamagata* prefektúrában, egy rendkívül vagyonos családban. A *Sakata*-i *Honma* család kereskedőcsalád volt, és Japán egyik legnagyobb magánföldbirtokosának számított. A család első kiemelkedő alakja *Honma Motomitsu* (本間原光, 1674–1740) volt, kivételes üzleti érzékkel megáldott személy, aki mindössze tizenhat évesen nyitotta meg első üzletét. A *Honma* család eredete valójában egészen a *Heian*-kor végére és a *Kamakura*-kor elejére vezethető vissza.

Junji édesapja *Honma Keiji* (本間敬治) volt, aki eredetileg a *Hattori* családból származott, és *Sunao*-t (すなを) vette feleségül. *Sunao Honma Mitsuteru* (本間光輝, 1854–1922), a *Honma* főág hetedik generációs képviselőjének leánya volt. Itt kezd kirajzolódni *Junji* későbbi kardhoz kötődő sorsa. Bár nagyapja, *Mitsuteru* nem mutatott különösebb érdeklődést a kardok iránt, fia, *Honma Mitsuya* (本間光弥, 1876–1929), a nyolcadik generációs családfő már igen.

A *Honma* család későbbi történetében azonban a legjelentősebb kardgyűjtő *Mitsuya* apja, *Junji* dédapja, *Honma Mitsuyoshi* (本間光美, 1836–1913) volt, aki halálakor mintegy kétezer kardot hagyott maga után.

Mitsuyoshi a megfelelő időben volt a megfelelő helyen. A *Meiji*-restauráció 1868-ban zajlott le, 1876-ban betiltották a kardviselést a nyilvánosság előtt, a korábbi szamurájok jelentős része anyagi nehézségekkel küzdött, miközben *Mitsuyoshi* jelentős vagyonnal rendelkezett. *Honma* később maga is feljegyezte azokat a családi történeteket, amelyeket megosztottak vele, és amelyek szerint a környékről és távolabbról is számos egykori szamuráj kereste fel a *Honma* rezidenciát, hogy pénzsűkében megváljanak kardjaiktól, és arra kérték *Mitsuyoshi*-t, hogy vásárolja meg azokat. *Mitsuyoshi* legnagyobbra becsült pengéi között szerepelt egy aláírt *Sukezane* (助真) és egy aláírt *Mitsutada* (光忠).

Junji apai nagyapja, *Hattori Yasō* (服部弥惣) szintén mélyen érdeklődött a kardok iránt. *Honma* szerint *Yasō* szinte megszállottja volt ezeknek, és a *Shōnai*-hűbérbirtok szolgálatában álló szamurájként a térség vezető szakértőjévé és értékbecslőjévé vált, különösen a *Kotō*-pengék területén.

Tehát ilyen környezetbe született bele *Junji*. Ennek ellenére nem volt lehetősége közvetlenül tanulni apai nagyapjától, *Yasō*-tól, mivel ő *Junji* gyermekkorában elhunyt, és dédapjától, a *Honma* családhoz tartozó *Mitsuyoshi*-tól sem kapott tudatos oktatást. Később úgy emlékezett vissza, hogy gyermekként csupán mellette ült, és figyelte, miként vizsgálja a pengéket. Elképzelhető, hogy valamennyit így is magába szívott. Serdülőkorában is csak ritkán adódott alkalma arra, hogy megtekinthesse nagybátyja, *Mitsuya* gyűjteményében található kardokat, ám senki nem tanította őt rendszeres, módszeres formában. Amit elsajátított, az leginkább az illemszabályokra, a kardok kezelésére és karbantartására, vagyis a *teire*-re (1) korlátozódott.

A fordulópontot az jelentette, amikor 1923-ban beiratkozott a tokiói *Kokugakuin* Egyetemre (國學院大學). Itt japán irodalmat és japán művészettörténetet tanult, emellett számos japán történelemmel foglalkozó kurzust is látogatott. Ezek során olyan professzorokkal ismerkedett meg, és olyan kapcsolatrendszert épített ki, amely később elvezette őt az Oktatási Minisztériumba való bekerüléshez.

A kardok szempontjából a legfontosabb kapcsolat japán irodalom professzora, *Mitsuya Shigematsu* (三矢重松, 1872–1923) volt. *Shigematsu* a *Shōnai*-hűbérbirtok szamuráj vazallusainak családjából származott, akárcsak *Junji* apai nagyapja, és távoli rokoni kapcsolat is fennállt közöttük. *Shigematsu* öccse, *Mitsuya Miyamatsu* (三矢宮松, 1880–1959) az Udvari Hivatal tisztviselője volt, és egyben elismert kardszakértő. *Miyamatsu* volt az, aki figyelembe véve, hogy *Junji* a *Honma* család egyik oldalágából származott, nem vette át a családi vállalkozást, ugyanakkor mély érdeklődést mutatott a japán művészet és történelem iránt, azt tanácsolta neki, hogy hivatásszerűen is a japán kardok világával foglalkozzon.

Abban az időben a kardismeret átadása önmagában még nem került kritikus veszélybe. Éppen ellenkezőleg, bizonyos lendület volt érezhető, sorra alakultak a kardklubok, és ismét egyre több, a területhez kapcsolódó kézművest képeztek. Ugyanakkor a kor meghatározó kardismerői már idősödtek, a régi *sensei*-k egymás után távoztak, és egyre sürgetőbbé vált az igény egy olyan személy iránt, aki lehetőleg sem kereskedői, sem kézművesi háttérrel nem rendelkezik, hanem semleges, akadémiai szemléletet képvisel. Olyan emberre volt szükség, aki fiatal korától kezdve nevelhető, valódi szenvedéllyel fordul a japán kard művészetéhez, és aki alkalmas arra is, hogy idővel vezető szerepet vállaljon. Érdekességgéppen megjegyezhető, hogy pontosan száz évvel később ismét nagyon hasonló helyzettel szembesülünk, de ez már egy másik történet.

Mindenesetre *Mitsuya Miyamatsu* meg volt győződve arról, hogy ez a személy a mindössze húszéves *Honma Junji*. Ebben a meggyőződésben osztozott *Honma* édesapja, valamint a *Honma* főág nagybátyja és nagyapja is, akik egyaránt támogatták őt. *Miyamatsu* ajánlására *Honma*-t hivatalosan is kardtanítványként fogadta maga mellé *Kōzu Haku* (神津伯, 1872–1951).

Kōzu Haku polgári foglalkozását tekintve a Császári Japán Haditengerészet Hidrográfiai Osztályának mérnöke volt, ám kardismereti téren *Imamura Chōga Nagayoshi* (今村長賀, 1837–1910) legkiemelkedőbb tanítványaként tartották számon. *Nagayoshi* korábban a tokiói és a *Nara*-i Császári Múzeumok kardértékelőjeként tevékenykedett, később pedig az Udvari Hivatal tulajdonában lévő kardok felügyeletéért felelt. *Tosa* tartományból származó egykori samuráj volt, részt vett a *Boshin*-háborúban, és kardismereti képzését a *Hon'ami* (本阿弥) család hagyományvonalán kapta. Röviden összefoglalva *Honma* tanulmányi és szellemi öröksége a *Hon'ami* → *Imamura* → *Kōzu* láncolaton keresztül formálódott.

Ettől az időponttól kezdve egészen a *Kokugakuin* Egyetemen 1928-ban megszerzett diplomájáig *Honma* heti gyakorisággal tanult *Kōzu Haku* irányítása alatt, gyakran hetente két vagy akár három alkalommal is. Emellett szinte vallásos következetességgel látogatta a *Chūō Tōken Kai* (中央刀剣会, 1900-ban alapítva) és a *Tsukiji Tōken Kai* (築地刀剣会) kardklubok összejövetelét.

Japán kardtanulmányozó klub (illusztráció)

Később valaki átnézte mindkét klub fennmaradt jegyzőkönyveit, és kiderült, hogy 1925 és 1929 között *Honma* neve gyakorlatilag minden egyes hónapban szerepelt a jelenléti listákon, ráadásul rendszeresen az első és második helyezettek között tüntették fel a havi *nyūsatsu kantei*-k (2) eredményeinél.

Ezek a tevékenységeken keresztül *Honma* számos új kapcsolatot épített ki, és több jelentős kardszakértővel, valamint támogatóval ismerkedett meg. Közéjük tartozott például *Sakakibara Tekken Hiroyasu* (榊原「鉄硯」浩逸, 1855–1937), Bostonban képzett mérnök, a japán vasút korai időszakának egyik meghatározó alakja, aki visszavonulása után életét a kalligráfiának, festészetnek, költészetnek és a japán kardok tanulmányozásának szentelte.

Ugyancsak fontos kapcsolat volt *Inukai Bokudō Tsuyoshi* (犬養「木堂」毅, 1855–1932) államférfi és miniszterelnök, aki maga is szenvedélyes kardgyűjtő volt, és *Sakakibara*-val együtt a *Chūō Tōken Kai* alapító tagjai közé tartozott.

Honma további jelentős ismeretségei, amelyek rövid időn belül közeli barátságokká váltak, többek között *Itō Miyoji* gróf (伊東巳代治, 1857–1934) államférfi, *Matsudaira Yorihiro* (松平頼平, 1858–1929) *daimjo* származású kardismerő, *Yamamoto Teijirō* (山本悌二郎, 1870–1973) politikus és üzletember, *Hosokawa Moritatsu* márki (細川護立, 1883–1970), a *Higo Hosokawa* főág tizenhatodik generációs vezetője, valamint *Nakajima Kiyochi* (中島喜代一, 1890–1947) vállalkozó voltak. Mindannyian elismert kardgyűjteményekkel rendelkeztek, és rendszeresen vittek magukkal becses pengéket a kardklubok összejöveteleire, hogy azokat a tagok tanulmányozhassák. A legkiválóbb darabokat természetesen csak szűk körben, meghívás alapján, saját otthonaikban mutatták meg, és *Honma* mindegyiket láthatta.

1928-ban, a Kokugakuin Egyetem elvégzése után, *Mitsuya Miyamatsu*, valamint azoknak a professzoroknak, *Ogino Nakasaburō*-nak (荻野仲三郎, 1870–1947) és *Fujikake Shizuya*-nak (藤懸静也, 1881–1958) az ajánlására, akiknek órát látogatta, *Honma* állást kapott a Minisztérium Oktatási Főosztályának Vallásügyi Osztályához tartozó, úgynevezett Nemzeti Kincsek Felmérő Irodában, amely akkor a Császári Múzeum, *Ueno* keretein belül működött. Röviden, olyan tárgyakat vizsgált, amelyeket *Kokuhō* vagy *Jūyō-Bijutsuhin* (3) minősítésre jelöltek. Nemcsak az egyes tárgyakhoz tartozó kezdeti dokumentáció elkészítéséért felelt, hanem a templomok és szentélyek birtokában lévő magántulajdonú gyűjtemények tárgyait is felmérte. Ennek során rengeteget tanult, és új, fontos kapcsolatokat épített ki. Ez volt a feladata a második világháború végéig, hiszen a *Kokuhō* és *Jūyō-Bijutsuhin* minősítések a háború teljes ideje alatt is folyamatosan zajlottak.

Ugyanebben az évben *Honma* feleségül vette leendő feleségét, akinek a nővére *Miyamatsu Mitsuya* (4) feleségének volt a rokona.

1932-ben megszületett fiuk, *Toshio* (本間紀男, 1932–2015), aki később elismert szobrász lett, és aki készítette *Junji* mellsobrát, amely az *NBTHK* Kardmúzeumában került elhelyezésre.

A háború után a Császári Múzeum átalakult a mai Tokiói Nemzeti Múzeummá, és *Honma*-t kinevezték a Kutató Osztály vezetőjének. Egy alkalommal maga írta, hogy a múzeum ekkor már a Minisztérium felügyelete alá tartozott, és bár vezetőként dolgozott, a *Kokuhō* és *Jūyō-Bijutsuhin*-nal kapcsolatos munkája lényegében nem változott. Amint azonban osztályvezető lett, már nem tudott kizárólag a kardokra koncentrálni, ezért a kardügyeket *Satō Kanzan Kan'ichi* (佐藤「寒山」貫一, 1907–1978) vette át. *Kanzan* szintén a *Kokugakuin* Egyetem elvégzője volt, a *Kendō* klub kapitánya, és akárcsak *Honma*, a Nemzeti Kincsek Felmérő Irodánál dolgozott kutatóként. Továbbá *Kanzan* szintén *Yamagata* prefektúrából származott, *Tsuruoka* városából (鶴岡), amely csupán 20 km-re délre található *Honma* szülővárosától, *Sakata*-tól.

Satō Kanzan Kan'ichi

Természetesen az egyik legégetőbb probléma ekkor a „kardgyűjtés” (sword hunt) volt, amelyet az elfoglaló erők hajtottak végre. Miután Japán 1945 júliusában elfogadta a Potsdami Nyilatkozatot, az országnak minden fegyvert le kellett adnia a GHQ-nak (General Headquarters, az amerikai megszálló erők főparancsnoksága). E tekintetben *Nakajima Kiyoichi* volt az első, aki előre figyelmeztette *Honma*-t, hogy a leadás kiterjed majd a kardokra is. Megdöbbenve *Honma* azonnal stratégiai tervet dolgozott ki *Satō*-val arra, hogyan lehetne megőrizni a *Nihontō*-kat úgy, hogy értéküket műalkotásként és kulturális tárgyként ismerjék el, ne csupán fegyverként. *Satō Kanza*n később úgy írta, hogy valójában ekkor ez vált teljes munkaidős foglalkozásukká: minden lehetséges eszközt és módszert felhasználtak, és különböző módokon folyamodtak a GHQ-hoz.

A pontos időrend szerint, a Potsdami Nyilatkozat elfogadása után a Japán Belügyminisztérium azonnal lépett, és 1945 szeptemberében megtiltotta a civilek számára a kardok birtoklását.

Ugyanabban az év októberében a GHQ kiadott egy rendeletet, amely előírta, hogy minden kardot le kell adni az Egyesült Államok hadseregének. Ennek következtében minden elkobzott kard, amelyet nem vittek ki az országból, ideiglenesen a tokiói Kita kerületben található Akabane-i (赤羽) Eighth Army Ordnance Supply Depot-hoz került. Ezek a kardok ezért a köznyelvben hamarosan Akabane-tō (赤羽刀) néven váltak ismertté.

Az egyik kulcsfontosságú személy, akit Honma megkeresett, Carol Victor Cadwell őrnagy volt (Col. Carol Victor Cadwell Sr., 1898–1972), az Eighth Army Katonai Rendőrség (Military Police Corps) tagja és a Provost Marshal General pozíciót betöltő tisztje. A kardok megőrzése szempontjából szerencsére Cadwell őrnagy nyitott volt, és megértette, mekkora a tét, ám a folyamat minden résztvevő számára igen nehéznek bizonyult.

Carol Victor Cadwell őrnagy

Kezdetben a GHQ azt szerette volna, ha a „megengedett” kardokra csak a *Kokuhō* és a *Jūyō-Bijutsuhin* minősítésű tárgyak vonatkoznak, vagyis lényegében így fogalmaztak: „Pont ezeket akarják, Nemzeti Kincseket és Fontos Művészeti Tárgyakat. Ez szerepel a nevükben. Ön pedig maga is részt vett ezek minősítésében, Honma doktor úr.” Honma természetesen válaszolt, hogy ez a lista messze nem teljes, és számos más kard is érdemes megőrzésre különböző okokból, még ha nem is érik el ezeknek a minősítéseknek a kritériumait.

Hosszú és kitartó tárgyalások után, Cadwell őrnagy közreműködésével, a GHQ engedményt tett: „Bármely kard, amelyet szakértő megvizsgál, és legalább egy szempontból művészeti értékkel bír, nyilvánítható műalkotásnak, és nem minősül többé elkobzásra szánt fegyvernek.”

Ez volt az első fontos győzelem, hiszen most már megkezdődhetett a megfelelő értékelési folyamat.

Természetesen számos részlet merült fel, például a kérelmek beadási határideje, amelyet többször is meghosszabbítottak, a megfelelő japán nyelvű megfogalmazások elkészítése a Minisztérium számára (*Honma* munkaadója), valamint egy japán bizottság felállítása, elnökkel és bírói panellel.

Röviden összefoglalva: *Honma* a bizottság vezetőjeként, a Tokiói Nemzeti Múzeumot központként használva, és napi látogatásokkal az *Akabane*-i raktárhoz, 1946 októberében nyújtotta be az első jelentést a GHQ-nak az értékelési folyamat eredményeiről. Egy újabb jelentés készült 1947-ben, és a végső határidőt 1948 februárjáig hosszabbították meg.

A folyamat során, és az előzőleg említett *Chūō Tōken Kai* kardklub tagjainak, valamint a társadalom minden rétegéből érkező támogatóinak, minisztereknek, helyi üzletembereknek, az összefogásával mindenki megértette, hogy ebből valami maradandónak kell születnie, ami nem ér véget a végső határidővel. Ez teremtette meg a hátterét az *NBTHK*, a Japán Művészeti Kardok Megőrzéséért Társaság (*Nihon Bijutsu Tōken Hozon Kyōkai*) alapításának, amely 1948 februárjában jött létre. Mellesleg, mivel ez az írás *Honma* életéről szól, érdemes megemlíteni, hogy párhuzamosan *Honma*-t nevezték ki az újonnan létrehozott *Honma* Művészeti Múzeum (本間美術館) első igazgatójának is, amelyet 1947-ben *Honma* fiatalabb testvére, *Yūsuke* (本間祐介, 1907–1983) alapított a szülővárosukban, *Sakata*-ban.

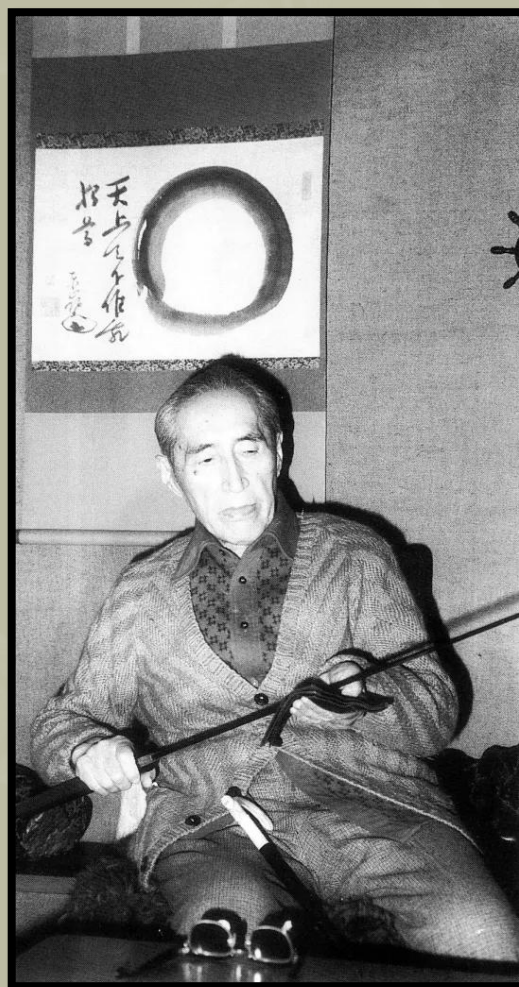
Honma és *Satō* továbbra is betöltötték pozícióikat, miközben az *NBTHK* első elnökévé a korábban említett *Hosokawa Moritatsu* márkit nevezték ki. A szervezet ezután megkezdte működését: 1948 szeptemberében beindították a kardok, felszerelések és *koshirae*-k minősítési rendszerét, 1949 októberében havi magazinjukat, a *Tōken Bijutsu* (刀剣美術) kiadványt, valamint évente megrendezett kardkészítő versenyüket. Végül 1968 májusában megnyitották saját kardmúzeumukat és központjukat *Yoyogi*-ban, ahová a Tokiói Nemzeti Múzeum irodáiból költöztek át.

Honma 1963-ban, 59 évesen.

1950-ben hatályba lépett az új Kulturális Javak Védelméről szóló törvény, és megalakult a Kulturális Ügyek Hivatala (Agency for Cultural Affairs) az Oktatási Minisztérium külső szervezeteként. Ezt az időszakot szokták emlegetni „az új rendszer” kezdőpontjaként, amikor bevezették a *Jūyō-Bunkazai* (5) minősítést, és újraértékelték a korábbi *Jūyō-Bijutsuhin* és *Kokuhō* tárgyakat. *Honma*-t kinevezték az említett hivatal Művészeti és Kézműves Osztályának első igazgatójává, de 1960-ban lemondott, hogy ezután a szakértői tanácsadói testület (Council of Specialized Expert Consultants) tagjaként folytathassa munkáját. Ebben az időszakban elsősorban az *NBTHK*-val való tevékenységére koncentrált, írt cikkeket, segített úttörő kiállítások megszervezésében, és rendszeresen tartott előadásokat különböző kardklubokban és társaságokban. Ugyanakkor 1960-ban megbetegedett, kórházba került, és bár még nem érte el a nyugdíjkorhatárt, ez alkalmat adott neki a korai visszavonulásra. Egy alkalommal azt írta, hogy igazgatói posztja csupán folyamatos megbeszélésekből állt, ami egy perc nyugodt kardtanulmányozásra sem adott lehetőséget.

Amikor *Hosokawa Moritatsu* 1970-ben elhunyt, *Honma* lett az *NBTHK* második elnöke, 66 évesen, és ezt a tisztséget 1981-ig töltötte be, amikor a stafétabotot *Fujikawa Kinji* (富士川金二, 1903–1999) vette át. Ezt követően *Honma* továbbra is aktív maradt: írt cikkeket, dolgozott a *Kantō Hibi Shō* (Appraisal Diary) feljegyzésein, készített *sayagaki*-kat (6), tanácsadóként részt vett országos kiállítások megszervezésében, és számos publikáció szerkesztésében működött közre. Érdekességgént megemlíthető, hogy *Satō* 1969-ben hagyta el a Tokiói Nemzeti Múzeumot, hogy csatlakozzon az *NBTHK*-hoz ügyvezető titkárként, később ügyvezető igazgatóként és a Kardmúzeum helyettes igazgatójaként, ahol *Honma*-val együtt dolgozott a híres *Ryōzan* (両山), azaz „A Két Zan” néven ismert párosként (*Junzi* és *Kanzan* íróneveik alapján) egészen *Satō* 1978-as haláláig.

Amíg tehetett, *Honma Sensei* azt csinálta, amit szeretett. 1991. augusztus 29-én, 19:40-kor, 87 éves korában, szívelégtelenség következtében hunyt el otthonában, a tókói Kugayama (久我山) városrészben.

Szómagyarázat:

1. A **teire** kifejezés szó szerint a kéz általi ápolás értelemben használatos, de a kardkultúrában ennél jóval tágabb jelentése van. A teire magában foglalja a penge rendszeres tisztítását és olajozását, a rozsdá megelőzését, a felület állapotának ellenőrzését, valamint a kard biztonságos kezelésének alapvető szabályait. Ide tartozik az is, hogyan kell a pengét kihúzni és visszahelyezni a hüvelybe, miként szabad megérinteni, és milyen testtartással, illetve mozdulatokkal lehet elkerülni a sérülést vagy a penge károsodását.

Fontos hangsúlyozni, hogy a teire nem jelent javítást vagy restaurálást. Nem foglalja magában a polírozást, az átalakítást vagy bármilyen beavatkozást a penge anyagába. Ezek külön mesterségekhez, például a togishi munkájához tartoznak. A teire célja az állapot megőrzése, nem pedig az érték vagy a megjelenés megváltoztatása.

2. A **nyūsatsu kantei** (入札鑑定) a japán kardklubok egyik hagyományos értékelési és tanulási módszere volt.

A kifejezés két részből áll:

- 入札 nyūsatsu jelentése: licitálás vagy zárt ajánlattétel.
- 鑑定 kantei jelentése: vizsgálat, szakértői megítélés, azonosítás.

Egy nyūsatsu kantei során a klubtagok egy ismeretlen eredetű vagy szándékosan anonimizált pengét kaptak kézhez. A résztvevők önállóan megvizsgálták a kardot, majd írásban adták le a véleményüket arról, hogy melyik korszakból származik, melyik iskolához vagy kovácshoz köthető, és milyen minőséget képvisel. Ezeket a véleményeket zárt módon adták le, hasonlóan egy licithez, innen ered a nyūsatsu elnevezés.

A forduló végén felolvasták a helyes megoldást, illetve összevetették a beadott értékeléseket, és rangsorolták a résztvevőket aszerint, hogy kinek a megállapításai álltak legközelebb a szakmailag elfogadott eredményhez. Az első és második helyezés különösen nagy presztízzsel járt, mivel azt jelezte, hogy az illető magas szintű, megbízható kantei képességekkel rendelkezik.

3. A **Kokuhō** (国宝) és a **Jūyō-Bijutsuhin** (重要美術品) a japán kulturális örökség hivatalos védelmi minősítései, amelyeket a japán állam ítél oda kiemelkedő történelmi vagy művészeti értékű tárgyaknak. A kardvilágban különösen fontos szerepük van.

Kokuhō

- Jelentése szó szerint „Nemzeti Kincs”.
- A legmagasabb szintű állami elismerés a kulturális javak között.
- Csak azok a tárgyak kapják, amelyek kiemelkedő művészeti, történelmi vagy szellemi értéket képviselnek.
- Az ilyen tárgyakra különleges jogi védelem vonatkozik, és megőrzésükért a japán állam felelős.

Jūyō-Bijutsuhin

- Jelentése „Fontos Művészeti Tárgy”.
- Második rangú hivatalos minősítés a Kokuhō után.
- Olyan tárgyak kaphatják, amelyek jelentős történelmi vagy művészeti értékkel bírnak, de nem érik el a Kokuhō szintjét.

Ezeket a tárgyakat szintén védi az állam, és tulajdonosaiknak bizonyos kötelezettségeik vannak a karbantartás és nyilvános bemutatás tekintetében.

A kardok, pengék, páncélok és más történelmi fegyverek esetében a Kokuhō és a Jūyō-Bijutsuhin címek egyfajta „hivatalos tanúsítványt” jelentenek, amely igazolja, hogy a tárgy kiemelkedő minőségű és autentikus. A NBTHK és a múzeumok kutatói, mint *Honma*, ezeknek a minősítéseknek a megítélésében és dokumentálásában játszottak kulcsszerepet.

4. A szövegben szereplő **Miyamatsu Mitsuya** (三矢宮松) Honma Junji egyik kulcsfontosságú mentora és támogatója volt a fiatal éveiben, különösen a kardokkal kapcsolatos pályája kezdetén.

Részletes szerepe és háttere:

- Ő volt Mitsuya Shigematsu (三矢重松) öccse, akivel Honma az egyetemen találkozott.
- Az Udvari Hivatal (*Imperial Household Agency*) tisztviselője volt, és egyben elismert kardismerő.
- Tekintettel arra, hogy Honma a Honma család egyik oldalágához tartozott, és nem vette át a családi üzletet, Miyamatsu úgy látta, hogy Junji ideális jelölt a kardművészet területén való elmélyülésre.
- Ő javasolta Honmának, hogy a kardok világában kezdjen el komolyan foglalkozni a tudományos és művészeti aspektusokkal, és támogatta a fiatal Junji bevezetését Kōzu Haku tanítványaként.

Egyszóval Miyamatsu Mitsuya volt az a tapasztalt, akadémiai háttérrel rendelkező szakértő, aki felismerte Honma potenciálját, és segítette őt abban, hogy a kardművészet és -kutatás terén pályát válasszon.

5. A **Jūyō-Bunkazai** (重要文化財) a japán kulturális örökség hivatalos minősítése, amely szó szerint „Fontos Kulturális Javakat” jelent.

Részletesen:

- Ez az állami minősítés az 1950-ben hatályba lépett új Kulturális Javak Védelméről szóló törvény (Law for the Protection of Cultural Properties) bevezetésével jött létre, az új rendszer részeként.
- A Jūyō-Bunkazai célja, hogy hivatalosan elismerje és védje azokat a tárgyakat, amelyek kiemelkedő történelmi, művészeti vagy tudományos értékkel rendelkeznek, de nem érik el a legmagasabb szintű Kokuhō (Nemzeti Kincs) minősítést.
- Ide tartozhatnak kardok, páncélok, festmények, szobrok, írásos dokumentumok és más műalkotások vagy történelmi tárgyak.
- Az ilyen minősítésű tárgyakat jogilag védik, és tulajdonosuknak kötelezettsége van a megőrzésre, karbantartásra és esetenként a nyilvános bemutatásra.

A szövegben a Jūyō-Bunkazai jelzi azt a hivatalos kategóriát, amelyben a korábban Jūyō-Bijutsuhin vagy Kokuhō alá tartozó kardokat és más tárgyakat újraértékeltek az 1950-es évek új szabályozása szerint.

6. A **sayagaki** (鞘書) a japán kardvilágban egy írásos feljegyzés vagy díszítés a kard tokján (saya) vagy annak tokján található papíron, amely a kard eredetét, kovácsát, történetét, korát és egyéb fontos információkat tartalmazza.